

Полтавське територіальне відділення МАН

МІСТО РИМОВ

пошуки втраченої
Атлантиди Київської Русі

Виконала:
Гасанова Аміна Елгізівна
учениця 10 класу Лохвицької ЗОШ I-III ступенів №2
Лохвицької міської ради Полтавської області
Керівник:
Шульга Олександр Володимирович - учитель історії

МАН ЮНІОР ДОСЛІДНИК 2024

КОМАНДА ДОСЛІДНИКІВ

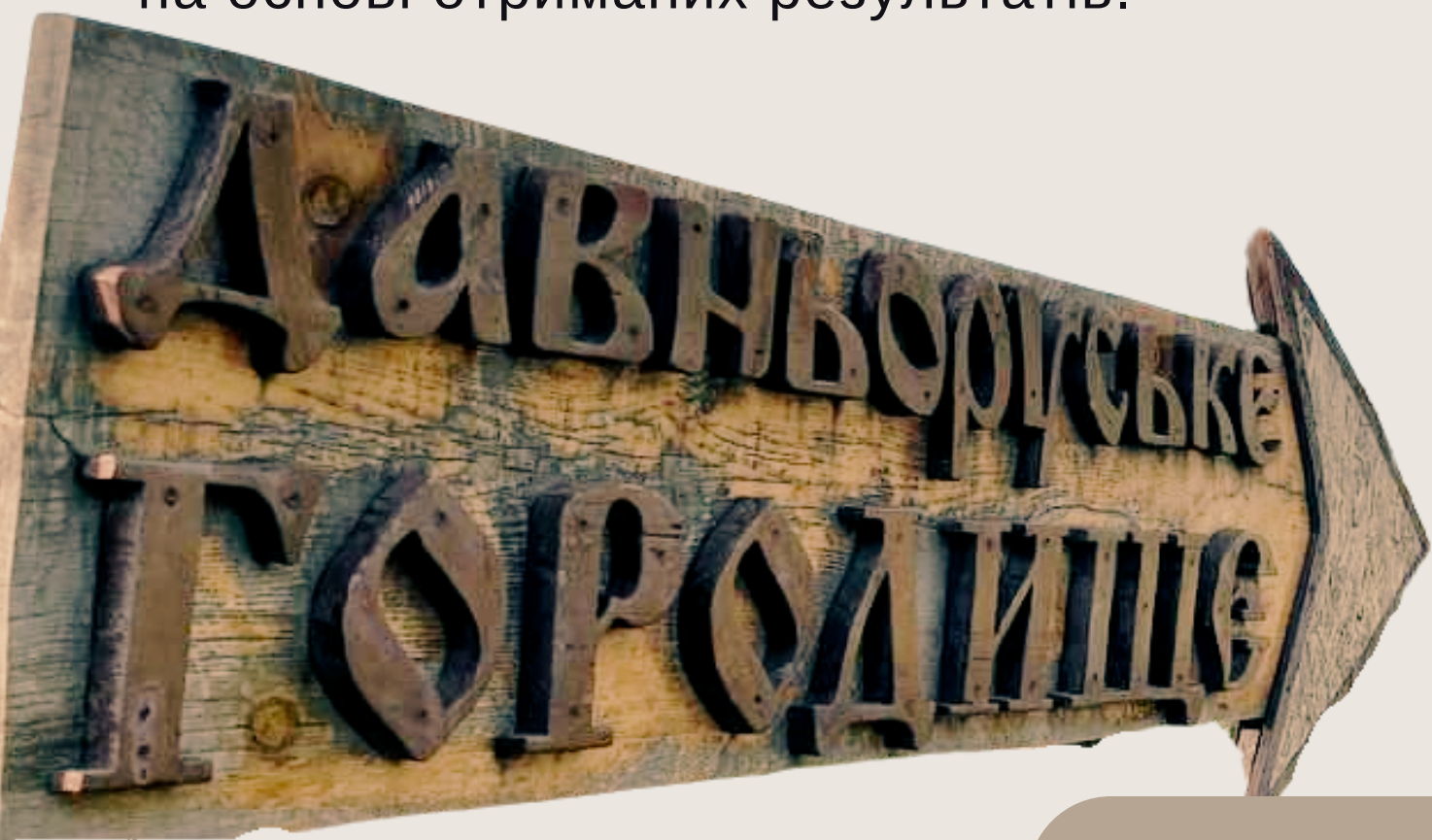
Шульга Олександр

Гасанова Аміна

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ:

комплексно дослідити історичний феномен міста Римова, визначивши його локалізацію, реконструювавши історію та значення в Київській Русі, а також розробити концепцію розвитку туризму на основі отриманих результатів.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

місто Римов як історичний феномен.

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Археологічні пам'ятки та історичні джерела, пов'язані з містом Римовом, топоніми та гідроніми в районах ймовірного розташування Римова.

ГІПОТЕЗА ДОСЛІДЖЕННЯ:

місто Римов знаходиться на території Свиридівського городища.

ОБҐРУНТУВАННЯ ГІПОТЕЗИ:

1. Свиридівське городище відповідає опису Римова в "Слові о полку Ігоревім".
2. Археологічні дослідження Свиридівського городища свідчать про його важливе значення в XI-XII століттях.
3. На території Свиридівського городища знайдено артефакти, які свідчать про його торговельні зв'язки з Візантією та іншими країнами.

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Ознайомитися з результатами археологічних розкопок та розвідок на перспективних територіях, ймовірно пов'язаних з Римовом (за допомогою доступних джерел).
- Вивчити артефакти, що свідчать про життя та діяльність людей на цій території.
- Вивчити та проаналізувати до історичні джерела, що згадують Римов.
- Дослідити особливості організації Посульської оборонної лінії
- На основі отриманих результатів дослідження розробити концепцію розвитку туризму на території, пов'язаній з Римовом: визначити цільову аудиторію туристичного маршруту, розробити маршрут екскурсії, створити інформаційні матеріали про Римов.

МІСТО РИМОВ

згадки в писемних джерелах

1094–1097 рр

«Повчання Мономаха дітям»

1185 рік

«Слово о полку Ігоревім»

XIII ст

Галицько–Волинський літопис

ЩО МИ ЗНАЄМО ПРО РИМОВ?

«ідучи мимо, пішли приступом до міста Римова, а римовичі зачинилися в місті. І коли вони вилізли на заборола, то тут, за Божим промислом, упали дві городниці з людьми просто до ворогів, і на інших городян найшов страх. І котрі ж городяни вийшли з міста і билися, ходячи по римівському болоту, то ті уникнули полону, а хто зостався в місті, то ті були взяті»

ОПИС МІСТА

Місто не було оточене стандартними дерев'яними острогами, які частіше використовуються для менших поселень, а мало масивні стіни, що характерні для великих міст.

Вік цих стін також був значний, і їх руйнування не можна пояснити простими вадами в будівництві, оскільки споруди такого масштабу будувалися з великим запасом міцності. Фізичне старіння та втома матеріалів стін є більш ймовірними причинами їх руйнування.

Аргументи на користь Свиридівки, як ймовірного розташування міста Римова

Свиридівське городище – відома стоянка скіфських племен, яким було зручно тримати оборону між свиридівськими пагорбами.

Знайдені археологічні артефакти свідчать про те, що в досліджувані нами часи Свиридівка вже була важливим транспортним, економічним та стратегічним вузлом

Місто знаходиться на можливому шляху відступу половців, а також оточене болотами

Археологічні дослідження підтвердили існування на місці городища в X–X III ст. населеного пункту, котрий за своїми розмірами стояв поруч із такими добре відомими містами Переяславської землі, як Воїнь, Остер, Донець

СВИРИДІВСЬКИЙ ДИТИНЕЦЬ

МОЯ СВИРИДІВКА

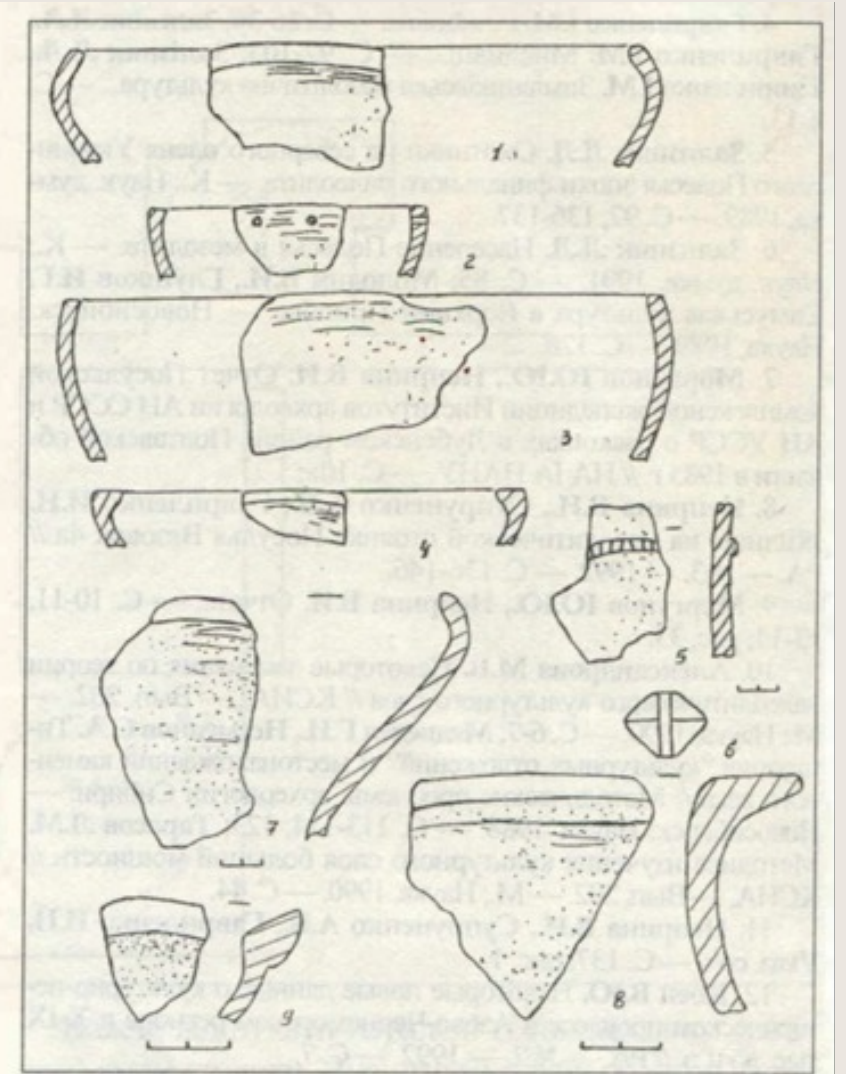

Рис.1. Свиридівське городище. Знахідки.
1-4, 7, 3 — фрагменти вінець мисок; 5 — фрагмент стінки горщика; 6 — прясло; 8 — фрагмент вінця корчаги.

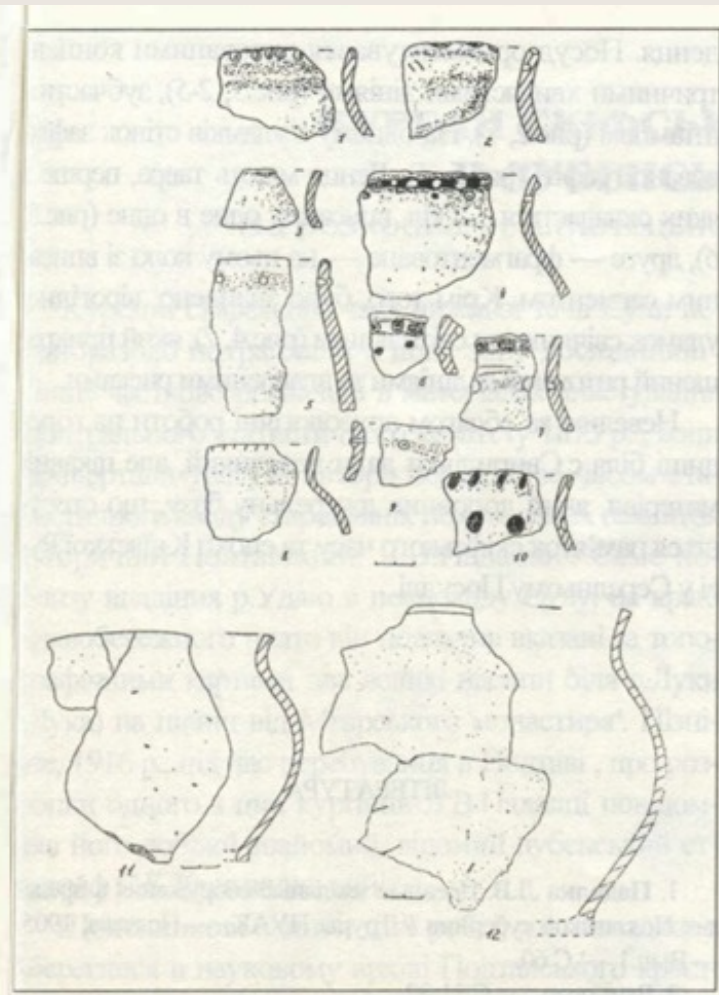
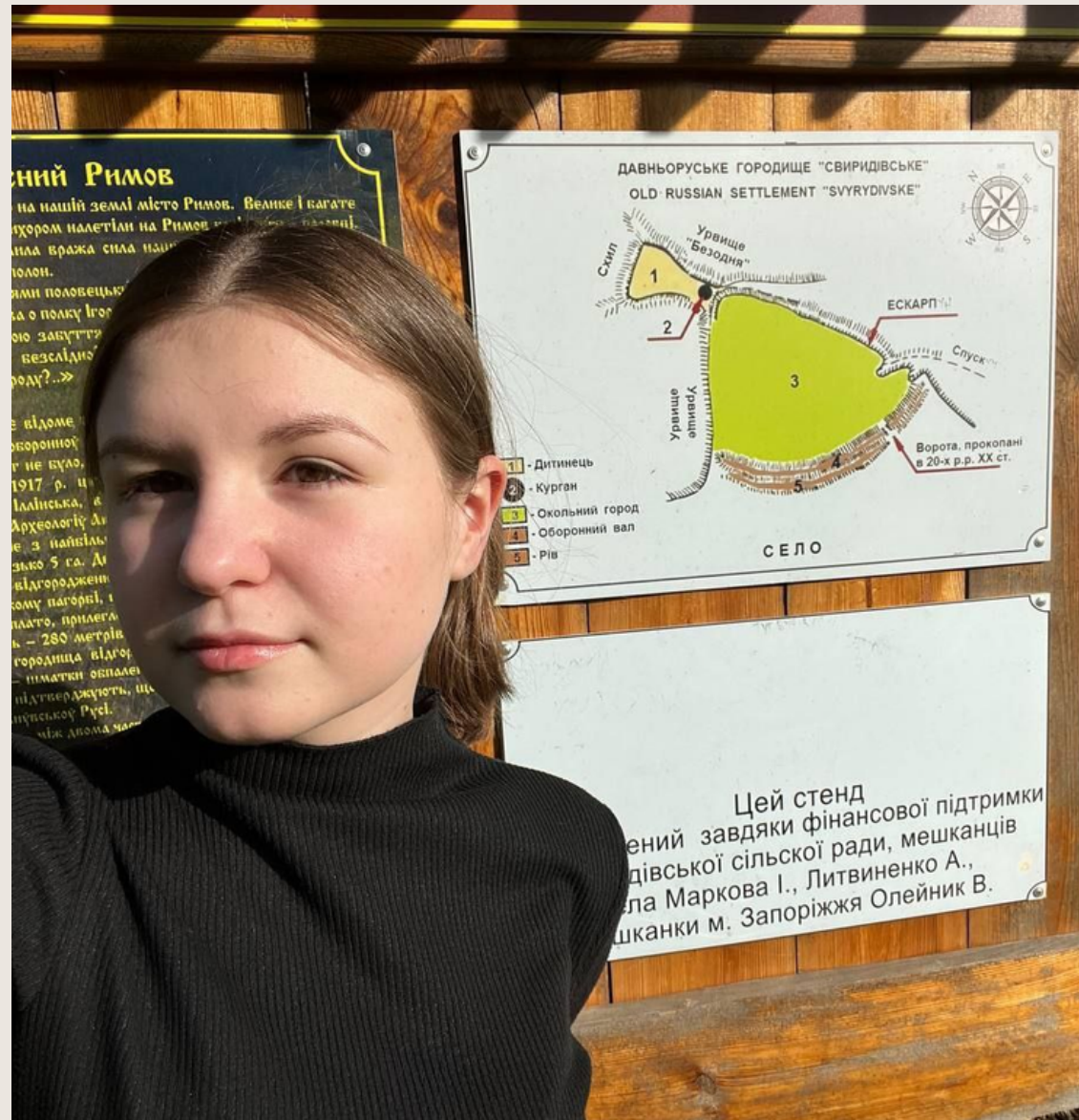

Рис.2. Свиридівське городище. Знахідки.
1-10 — фрагменти вінець горщиків;
11, 12 — профілі горщиків

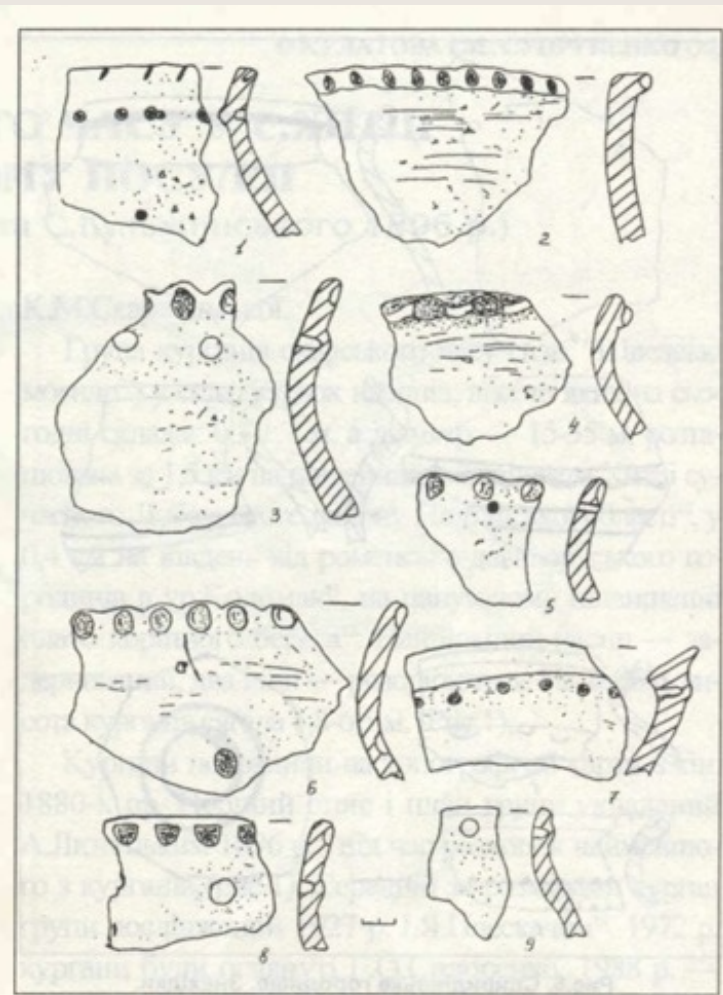

Рис.3. Свиридівське городище. Знахідки.
1-6, 8, 9 — фрагменти вінець горщиків;
7 — фрагмент вінця миски

"ШЛЯХАМИ ДАВНІХ ВОЇВ"

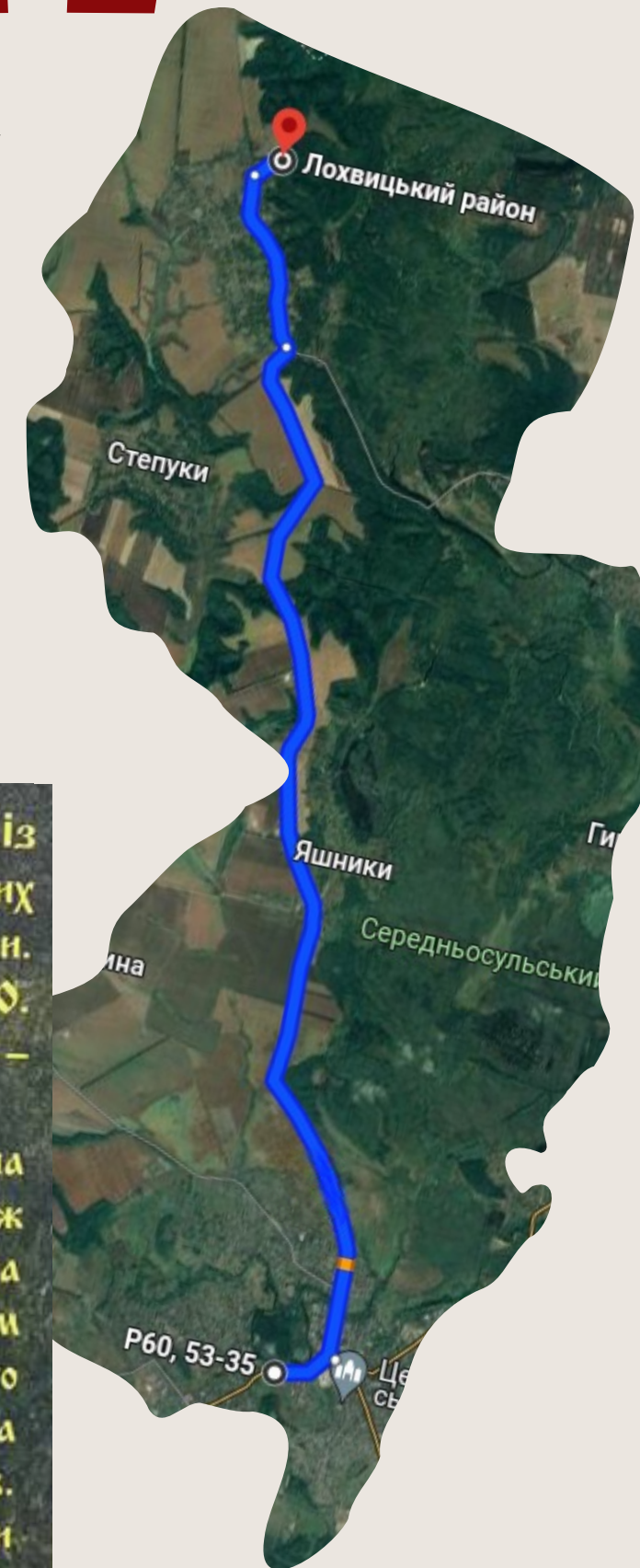
Літописний Римов

«Понад 830 років тому стояло на нашій землі місто Римов. Велике і багате поселення, міцна фортеця. Чорним вихором налетіли на Римов кочівники – половці. Довго кипіла кривава січа. І переслила вража сила нашу. Зруйнували нападники місто, а вцілілих мешканців узяли в полон.

«Се в Римі кричать під шаблями половецькими», – з боєм відгукнувся про цю подію автор безсмертного «Слова о полку Ігоревім».

І зникло місто. Поросли травою забуття його могутні вали. Ніде більше не згадувалося воно. Невже зникло безслідно? Невже здолали вороги не тільки захисників Римова, а й пам'ять народу?..»

Скіфські кургани, князівські походи, напади половців та монголів, місця поклоніння Дажбогу та Перуну – потужне енергетичне місце, що об'єднувало довкола себе громаду з прадавніх часів, а нині вабить туристів та науковців.

Свиридівське городище відоме в археології і класифікується як один із значних пунктів посульської оборонної лінії Київської Русі. Хоча тривалих широкомасштабних розкопок тут не було, однак проводилися археологічні розвідки. До Жовтневої революції 1917 р. цю пам'ятку давнини обстежував М.О. Макаренко, в 1946 році – В.А. Іллінська, в 1948 році – І.І. Ляпушкин, в 1971 році – Лівобережний загін Інституту Археології Академії Наук УРСР.

Вважається, що це одне з найбільших так званих складних городищ на Полтавщині, площа якого близько 5 га. Дві великі частини його з'єднуються між собою вузьким перешийком, відгородженим насипом довжиною 15 метрів. Одна частина розкинулася на високому пагорбі, що має вигляд вузького, зарослого лісом мису, друга займає широке плато, прилегле до кинджалоподібного пагорба. Його довжина з півночі на південь – 280 метрів, ширина – до 300 метрів. Від села та прилеглого поля територія городища відгороджена валом висотою до 6 метрів. Численні знахідки в землі – шматки обпаленої глини, оvrуцького шиферу, кістки тварин, керамічні уламки – підтверджують, що тут існувало значне поселення і за скіфських часів, і в період Київської Русі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Гейко А.В. Кераміка скіфського часу Свиридівського городища / А.В. Гейко // Археологія. – 1997. – № 2. – С. 106–111.

Гейко А.В. Свиридівське городище / А.В. Гейко // Археологічний літопис Лівобережної України. – 1997. – Ч. 1 – 2. – С. 56–58.

Курінний П. Нариси з історії Української археології // Університетські Виклади. – 96 О.Б. Супруненко Авґсбург: вид. УВУ, 1946. – 127 с

Науковий журнал “Археологічний літопис Лівобережної України”
URL:https://www.codpa.org.ua/wp-content/uploads/2023/01/arkheolohichnyi_litopys_livoberezhnoi_ukrainy_1-2_1997.pdf (дата звернення 13 квітня 2024р)

Слово о полку Ігоревім, переклад М.Рильського
URL:<https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Lit/S/SlovoPolkIgor/MRylskij.html> (дата звернення 13 квітня 2024 року)

Супруненко О.Б. З історії археологічних досліджень на Полтавщині: Короткий нарис. – Київ; Полтава: Гротеск, Археологія, 2007. – 124 с.

